

unyttigt at fremsætte noget Forslag til Grundlovsændring, men skal indskrænke sig til i en nedenfor foreslaet Paastand paa Dvergang til Dagsordenen at opfordre Regjeringen til at tage Sagen i sin Haand.

Vil Regjeringen imidlertid ikke dette, og anses det rigtigt et længer at udsætte en Forsøgelse af Folkethingsvælgkredsene — i Forbindelse med en Omlægning af disse, — da bør, i Denhold til det ovenfor Udviklede, denne Forsøgelse heller ikke være større, end Grundlovens § 32 strengt taget kræver. Deles den nuværende Folkemængde med 16,000, udfommer et Tal imellem 124 og 125. Sibstnævnte Tal er det samme, der med et heldigt Fremsyn er forudberegnet af det i Rigsdagsamlingen 1873—74 nedsatte Folkethingsudvalg som det, der sandsynligvis vilde passe den 1ste Februar 1880, da en almindelig Folketælling skulde finde og nu har fundet Sted. Dette Tal er indsat i den Paastand paa Dvergang til Dagsordenen, hvortil alle 15 Medlemmer af det daværende Folkethingsudvalg sluttede sig (se Slutningen af Udvalgsbetænkning af 30te Marts 1874, Tillæg B. Sp. 845—846). Der kan neppe være nogen Tvivl om, at denne „Dagsorden“ — med overveieende Flertal, vel endog enstemmig — var bleven vedtagen, dersom Samlingens Slutning ikke havde hindret den i at komme under Behandling. Det maa derfor forundre, at Regjeringen ikke har bygget sit i denne Samling fremsatte Forslag paa hin Dagsorden. Mindretallet maa i alt Fald — naar Grundlovsændring ei for Liden kan ventes — stille sig paa samme Standpunkt som det af 15 Medlemmer bestaaende Udvalg, der foreslog „Dagsordenen“. Men idet Mindretallet fastholder og gjentager denne, skal det dog indskyde den ovenfor nærmere begrundede Opfordring til Regjeringen om at fremsætte Forslag til Ændring i Grundlovens § 32; og det finder det rigtigt at sætte Grundlovens Bestemmelse iftedetfor det Tal — 125 — som er nævnt i hin „Dagsorden“, da det jo ikke kan vides, hvor stort Tallet vil være, naar muligvis en Gang ad Aare det subsidært ønskede Lovforslag maatte blive fremsat, — et Lovforslag, som iøvrigt neppe burde indskrænke sig til at forsøge og omlægge Folkethingsvælgkredsene, eftersom et samlet Gjennemsyn af Valgloven Aar for Aar viser sig nødvendigere. Som et nyt Punkt skal dette dog holdes udenfor følgende Paastand paa Dvergang til næste Sag paa

Dagsordenen:

„Det Folkethinget opfordrer Regjeringen til at fremsætte

Forslag til en Ændring i Grundlovens § 32, hvorved der bestemmes et fast, af Folkemængden uafhængigt Antal af Folkethingsmænd,

eller — subsidært — et Lovforslag, hvori som Hovedpunkter skal fremhæves:

at Vælgkredsens Antal bestemmes omtrent til det Tal, som fremkommer, naar Rigets Folkemængde deles med 16,000 (jfr. Grundlovens § 32);
at man ved den gennemgaaende Omfordeling af Vælgkredsene ikke anser sig for bunden ved Dvervrighedskredsens Grændser;
at Vælgkredet overalt vælges saaledes, at Udgangen til samme falder bekvemst for Vælgernes større Flertal,
gaar Thinget over til Dagsordenen.“

Skulde ovenstaaende Dagsorden ikke blive vedtagen, nærer Mindretallet dog et levende Ønske om, at Sagen i denne Samling maa bringes i det Mindste et Skridt fremad, hvorfor det derefter mener subsidært at burde slutte sig til det af Udvalgets første Mindretal fremsatte i det enkelte udarbejdede ny Forslag, som tilsigter en gennemgaaende Omfordeling af Vælgkredsene. Dette maa nemlig i alt Væsentligt siges at være en Udførelse af ovenstaaende Dagsordens subsidære Del. Med Hensyn til Forslagets Begrundelse saa vel som til Enkelthederne i Forslaget tager Mindretallet dog alt muligt Forbehold. Der kan muligvis være Meget, som, inden Sagen gaar videre, bør ændres, og i den Henseende vil der formentlig paa senere Trin af Behandlingen blive taget alt muligt Hensyn til de Hensillinger eller Ændringsforslag, som maatte fremkomme fra de enkelte forskellige stedlige Forhold fortroligere Medlemmer. Selv om Forslaget ikke skulde blive gennemført i denne Samling — hvorom der jo nu ikke kan være noget Haab — maa det dog anses for ønskeligt, om det — som bygget væsentlig paa Grundlaget for Dagsordenen af 30te Marts 1874 — kom til at danne Udgangspunktet for denne Sags fortsatte Behandling i en følgende Samling, for saa vidt Grundlovsændring ikke kan ventes.

At tage et saa overveieende Hensyn til Kredsenes Vælgertal, at disse egentlig gjøres til Omfordelingens Grundlag iftedetfor Indbyggertallet (se Ordl. § 32), kan Mindretallet dertmod ikke finde rigtigt, dels af de af det første Mindretal fremsatte Grunde, dels fordi et saadant Grundlag i og for sig maa kaldes mindre demokratisk, naar Valgretten er saa lidet udstrakt som i Danmark med Hensyn til Udersgrændsen, medens i flere andre Stater den 21aarige Borger er Vælger. Det andet Mindretalsforslag kan dette Mindretal derfor ikke tiltræde.

Derimod kan Mindretallet — dersom heller ikke det første Mindretals subsidære Forslag vedtages — slutte sig til det af det tredje Mindretal stillede Ændringsforslag om at de le Rigsbyens 5te Vælgkreds, i det deri dog ikkun ses en aldeles foreløbig og midlertidig Foranstaltning, som nærmest er nødvendiggjort ved